Ödemeler Dengesi

Ekim 2020

Cari Denge
Ekim
-0,27

Cari Denge
Ocak - Ekim
-31,06

Çekirdek Denge
Ekim
2,93

alBaraka BANKNOT

Veriler milyar dolar olarak belirtilmiştir.

Ödemeler Dengesi

Ekim 2020

Şekil.1 Cari Denge

Yıllıklandırılmış - Milyar Dolar

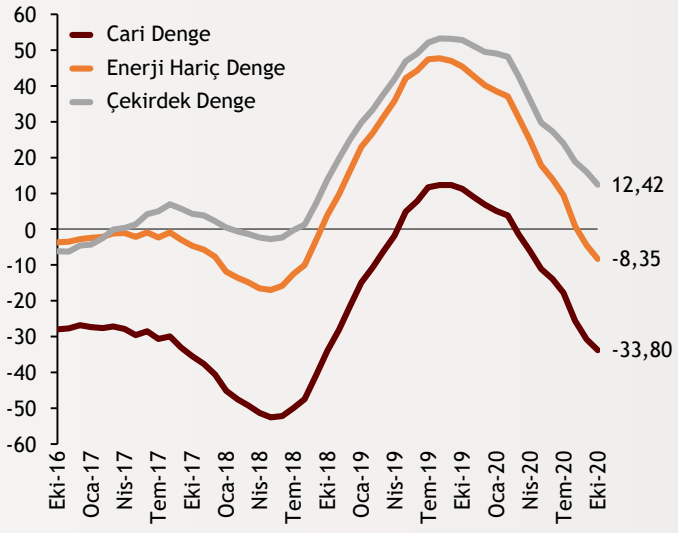

Ekim ayında ödemeler dengesinde aylık bazda sevindirici bir toparlanma izlense de cari denge henüz pozitif alana geçemedi. Dünya genelinde salgının ikinci dalga yayılımı sürerken hizmet sektörüne dair ümitler, geliştirilen aşı çalışmalarına bağlanmış durumda. **Ekim ayında cari açık tutarı 273 milyon dolar** olarak gerçekleşirken **12 aylık kümülatif veride ise cari açık 33,80 milyar dolar** seviyesine geldi. **Çekirdek denge** bu ay **2,93 milyar dolar** tutarında fazla kaydetti.

alBaraka BANKNOT

Şekil.2 Mal ve Hizmetler Dengesi

Yıllıklandırılmış - Milyar Dolar

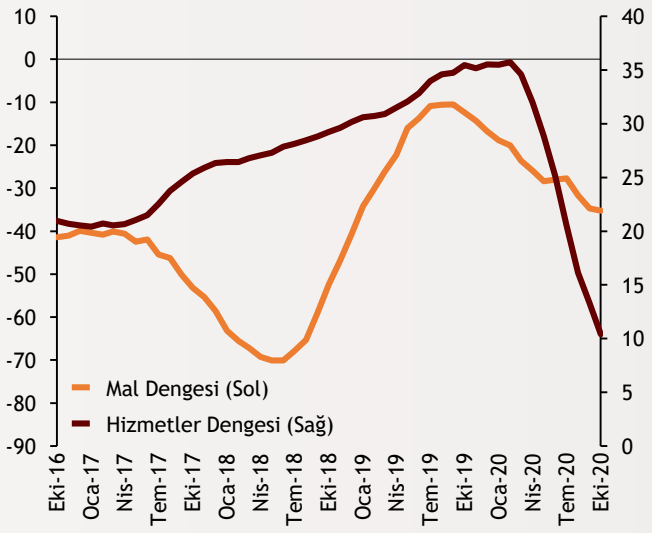

Pandemi etkisiyle derin düşüşler yaşayan mal ve hizmet dengesi henüz toparlanamadı. Salgının yeniden hız kazanmasıyla dünya genelinde gündeme gelen kapatma ve kısıtlamalar, dış ticaret görünümündeki toparlanmaları sınırladı. Ekim ayında ödemeler dengesi tanımlı **dış ticaret açığı** aylık 2,47 milyar dolar tutarında iyileşme kaydetti ve ticaret açığı **1,27 milyar dolar** olarak gerçekleşti.

alBaraka BANKNOT

Şekil.3 Turizm Gelirleri

Yıllıklandırılmış - Milyar Dolar - Yıllık % Değişim

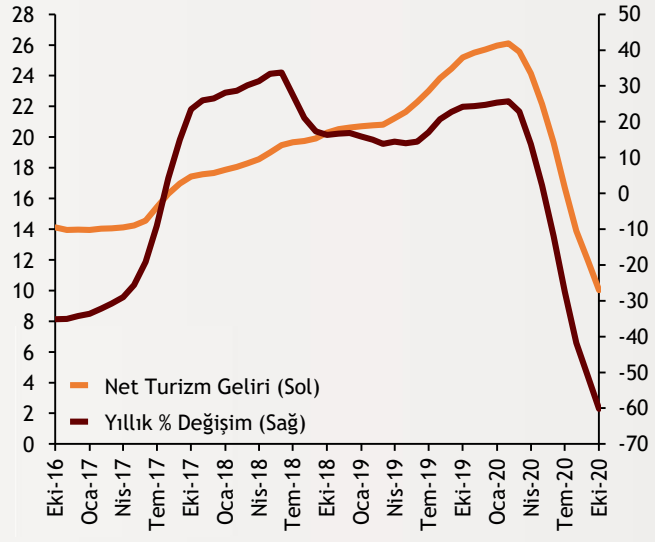

Hizmet sektörünün öncüsü olan turizm ise sezonun sona ermesi ve artan koronavirüs endişeleriyle daralma trendini sürdürüyor. Ekim ayında **turizm gelirleri yıllık %59 azaldı. Yıllıklandırılmış bazda** ise turizm gelirleri cari dengeye **10,03 milyar dolar** katkıda bulundu. Turizm sektörü, yıl sonuna tabiri caizse boynu bükük yaklaşırken küresel çapta başlayacak olan aşılanmaların desteğiyle turizmdeki toparlanmayı 2021 yılında görmemiz mümkün.

Kaynak: TCMB, Bloomberg

alBaraka BANKNOT

Şekil.4 Yurtiçine Para Girişleri

Yükümlülükler - Aylık - Milyar Dolar

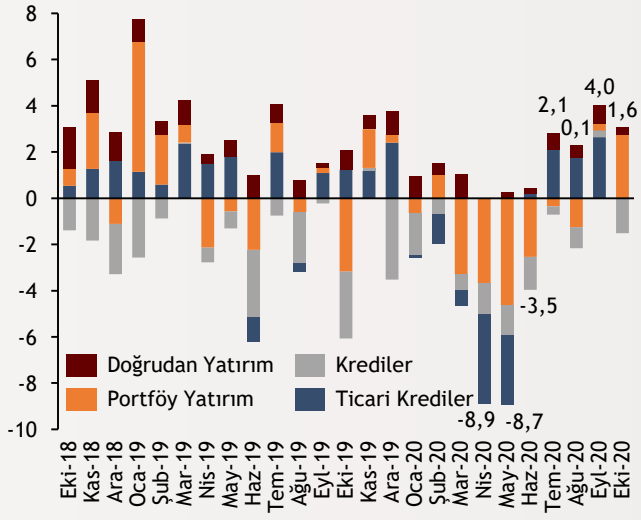

Ekim ayında yaşanan **1,6 milyar dolarlık girişin 2,8 milyar dolarlık kısmı portföy yatırımlarından**, 0,3 milyar doları doğrudan yatırımlardan ve 0,015 milyar doları ticari kredilerden kaynaklandı. Finans hesabını negatif etkileyen kalem ise krediler oldu. Kullandırılan **ticari krediler** ise Kasım ayında **3,7 milyar dolara** ulaşarak cari denge görünümünde dikkat çeken kalemlerden biri oldu.

Şekil.5 Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Yükümlülükler - Aylık - Milyar Dolar

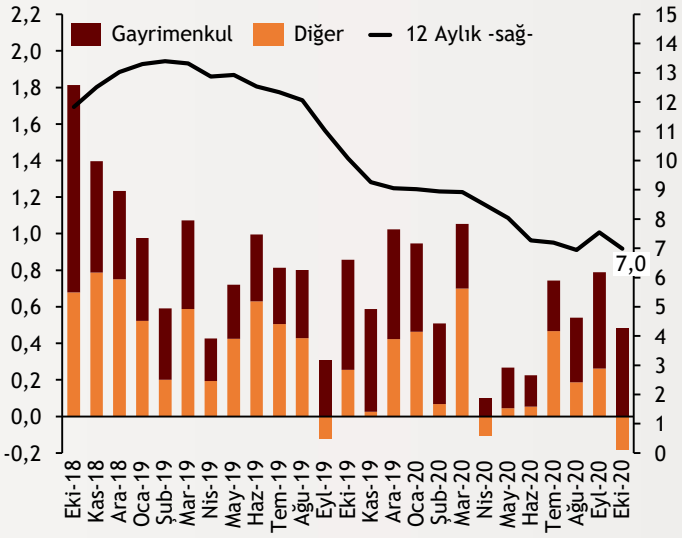

Doğrudan yatırımlarda Eylül ayındaki yükselişin ardından Ekim ayında düşüş yaşandı. Yaşanan düşüşte gayrimenkul yatırımlarından çok diğer yatırımlar kalemi 0,4 milyar dolarlık azalışla öne çıktı. **Son 12 ayda doğrudan yabancı yatırımları 7,0 milyar dolar** oldu. Toplam büyüklüğü 303 milyon dolar olan doğrudan yatırımlarda gayrimenkul yatırımları 485 milyon dolarlık paya sahip oldu. Kredi kampanyalarının sona ermesinin etkisiyle gelecek aylarda gayrimenkul kalemindeki düşüş güçlenebilir.

Şekil.6 Portföy Yatırımları

Yükümlülükler - Aylık - Milyar Dolar

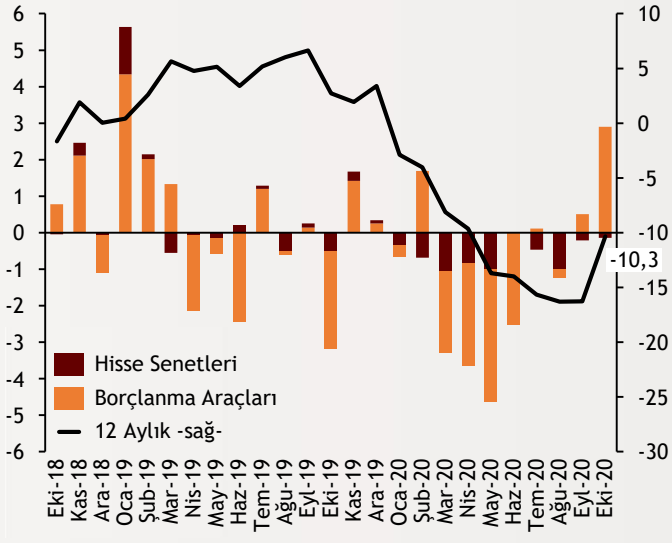

Portföy yatırımlarındaki olumlu görünüm, Ekim ayı cari dengesine önemli katkıda bulundu. Pandemi başlangıcından itibaren ilk defa Eylül ayında pozitif alana geçen **portföy yatırımları, Ekim ayında hızlı yükseldi**. Ekim ayında **hisse senetlerinde 146 milyon dolarlık çıkış** hareketi gözlenirken **borçlanma araçlarına yapılan yatırımlar 2,9 milyar dolara ulaştı.** Portföy pozisyonunda Hazine ve Maliye Bakanlığınca gerçekleştirilen borçlanmaların etkisini görmek de mümkün.

Kaynak: TCMB, Bloomberg

Şekil.7 Cari Açığın Finansmanı

Milyar Dolar

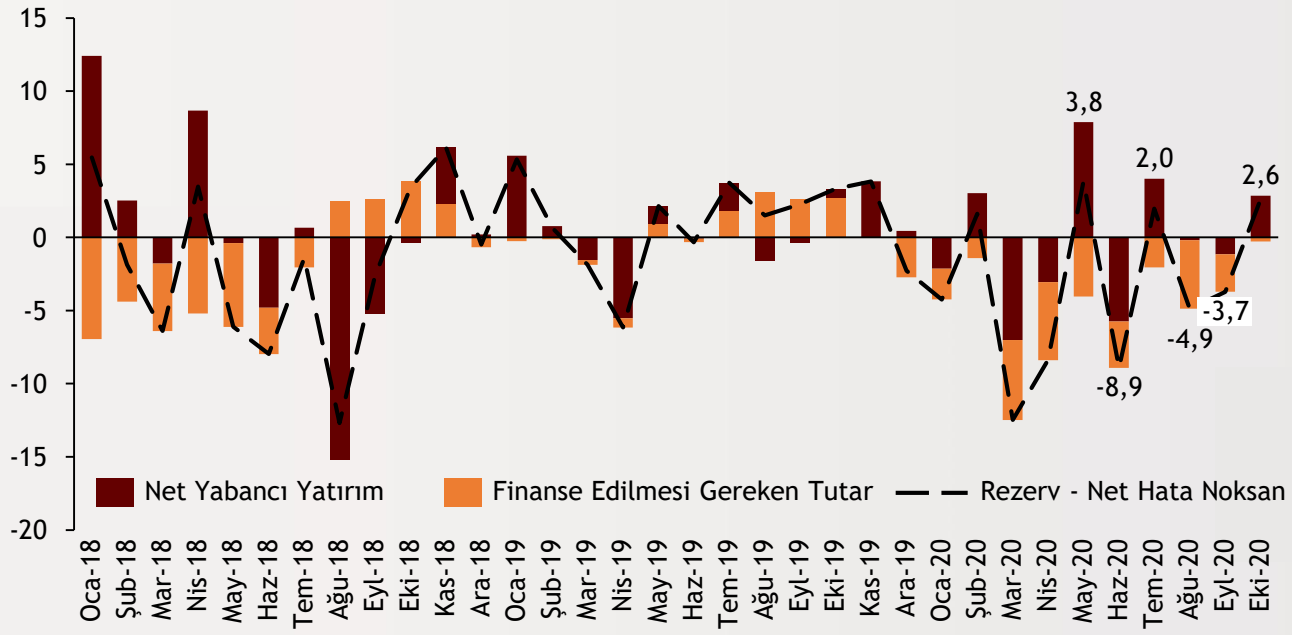

Ödemeler Dengesi	Eki.20		Eki.19	
	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Cari Denge	-273	-33.795	2.737	11.252
Altın Dengesi	-1.568	-20.765	-1.345	-7.413
Enerji Dengesi	-1.635	-25.448	-2.452	-34.119
Çekirdek Denge	2.930	12.418	6.534	52.784
Mal Dengesi	-1.267	-35.243	-753	-12.368
Hizmetler Dengesi	1.576	10.399	4.467	35.463
Seyahat Gelirleri	1.355	10.031	3.266	25.195
Doğrudan Yabancı Yatırımlar	-27	-4.214	-541	-7.211
Portföy Yatırımları	-2895	10.876	2.760	2.393
Diğer Yatırımlar	70	-9.408	-2.801	-153
Net Hata Noksan	-1605	-7.166	-1.447	-5.358
Rezerv Varlıklar	4.183	-38.247	1.871	10.900

Tahmin ve Beklentiler

Pandeminin olumsuz etkilerinin hala hissedildiği sonbahar aylarında cari açığın finansmanı, özellikle yurtiçine para girişleri ile desteklendi. Salgının ikinci dalga zirvelerinin yaşanmasıyla yeniden hayata geçirilen kapatma ve kısıtlamalar ise ticaret ve hizmet dengesini olumsuz etkilemeye devam ediyor. Yıl sonuna yaklaşırken portföy hareketlerindeki pozitif seyrin devam ettiği takdirde cari dengedeki toparlanmanın, koronavirüs aşısına dair gelişmelerin de desteğiyle güçleneceği öngörülüyor.

Kaynak: TCMB, Bloomberg

Teşekkürler...

ekonomikarastirmalar@albarakaturk.com.tr

Ömer Emeç
Baş Ekonomist
oemec@albarakaturk.com.tr

Mustafa Berk Erdal
mustafa.erdal@albarakaturk.com.tr

Lütfullah Bingöl
lbingol@albarakaturk.com.tr

Yavuz Selim İşleyen
yisleyen@albarakaturk.com.tr

Rahime Aybike Çalışkan
rcaliskan@albarakaturk.com.tr

Rumeysa Kurtulmuş
rkurtulmus@albarakaturk.com.tr

Ömer Aydemir
oaydemir@albarakaturk.com.tr

Mehmet Sami Boz
mboz@albarakaturk.com.tr

Burada belirtilen bilgiler güvenilirliğine ve doğruluğuna inanılan kaynaklardan, okuyucuyu bilgilendirmek amacıyla derlenmiştir. Resmi kaynaklardan alınan bilgilere dayalı yapılan yorumlar ve tahminler, o tarihteki kanımızı yansıtmaktaysa da bu bilgiler, hiçbir şekilde yatırım danışmanlığı faaliyeti olarak değerlendirilemeyecektir. Söz konusu kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bu bilgilerin kullanılmasından doğabilecek zararlardan dolayı, Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. hiçbir sorumluluk kabul etmez. İşbu rapor içerisindeki bilgilere ait telif hakkı Bankamıza ait olup, üçüncü kişilerce izinsiz kullanılamaz, çoğaltılamaz veya kopyalanamaz.

alBaraka BANKNOT